

 NORSK AKKREDITERING	Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)		Dok.id.:D00067
	Godkjent av: Cecilie Laake		Versjon: 11.02

Endringer siden forrige versjon

Dokumentet er oppdatert ihht ILAC P8 og kapittel 4.14 er betydelig revidert. Det er gjort noen mindre språklige korrigeringer ved overgang til versjon 11.01 og 11.02.

Innhold

1	Innledning	2
2	Definisjoner	2
3	Generelle krav for bruk av akkrediteringsmerke og fulltekstreferanse til akkreditering	3
3.1	Generelt	3
3.2	Gjengivelse av akkrediteringsmerket	3
3.3	Preginger og relieffversjoner	4
3.4	Størrelse	4
3.5	Papirkvalitet	4
3.6	Adgang til NAS logo og organisasjonens akkrediteringsmerke	4
4	Regler for akkrediterte organisasjoner og laboratorier i NAS GLP-register	4
4.1	Rett til bruk	4
4.2	Bruk av akkrediteringsmerke under suspensjon	4
4.3	Bruk av akkrediteringsmerket ved tilbaketrekking av akkreditering	5
4.4	Ikke-akkrediterte aktiviteter	5
4.5	Offentlig materiale og reklamemateriell	5
4.6	Brev og brevhoder	5
4.7	Visittkort	6
4.8	Rapporter og sertifikater	6
4.9	Kalibreringslaboratorier	6
4.10	Prøvingslaboratorier og inspeksjonsorganer	7
4.11	Vurderinger og fortolkninger og annet materiale relatert til undersøkelsesaktiviteter utgitt av et akkreditert laboratorium	7
4.12	Feltkalibrering/prøving	7
4.13	Sertifiseringsorganer for kvalitetssystemer, person og produkter	7
4.14	Henvisning til internasjonale avtaler om anerkjennelse	7
4.15	Annen bruk av akkrediteringsmerket	8
5	Brukere av akkrediterte tjenester	8
5.1	Sertifiserte foretak	9
5.2	Bruk i bedrifter med sertifisert styringssystem	9
5.3	Brukere av akkrediterte laboratoriers tjenester	9
6	Utformingen av NAS logo	9
7	Misbruk	9
8	Referanser	10
9	Eksterne referanser	10

Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)	Dok.id.:D00067
Norsk akkreditering/Norwegian Accreditation	Krav

1 Innledning

Kravene i dette dokumentet skal bidra til enhetlig henvisning til akkreditering eller annen godkjenning utført av Norsk akkreditering (NA).

Dokumentet muliggjør en aktiv bruk av NAs logo i akkrediteringsmerker, for på den måten å bidra til nasjonal og internasjonal aksept av kalibreringsbevis, prøvingsrapporter og sertifikater utstedt av organisasjoner som er akkreditert/godkjent av NA.

Kravene utdypet de generelle vilkår som gjelder for akkrediterte laboratorier, sertifiseringsorgan, inspeksjonsorgan, miljøkontrollører og for GLP-registrerte organisasjoner. I tillegg beskrives brukere av akkrediterte tjenesters adgang til bruk av akkrediteringsmerker.

2 Definisjoner

Akkrediterte organisasjoner

Organisasjoner som er akkreditert av Norsk Akkreditering betegnes i dette dokumentet som *akkrediterte organisasjoner*.

Eksempler på slike organisasjoner er:

- kalibrerings- eller prøvingslaboratorier sertifiseringsorgan
- inspeksjonsorgan
- miljøkontrollører
- SLP-arrangører

GLP-registrerte organisasjoner

Laboratorier inspisert av Norsk Akkreditering i henhold til OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis (GLP) og er registrert i NAs GLP-register betegnes i dette dokumentet som GLP-registrerte organisasjoner.

Brukere av akkrediterte tjenester

Organisasjoner eller personer som kjøper akkrediterte analyser, kalibreringer eller inspeksjoner av akkrediterte organisasjoner betegnes i dette dokumentet som "kunders kunder".

Sertifiserte foretak

Foretak og/eller personer som er sertifisert av akkrediterte system-, produkt- eller personellsertifiseringsorganisasjoner betegnes i dette dokumentet som *sertifiserte foretak*. Betegnelsen dekker også EMAS-registrerte foretak kontrollert av miljøkontrollør som er akkreditert av NA.

Akkrediteringsomfang

Akkreditering gis for et definert område av tjenester som f.eks. kalibreringstjenester, prøving etter bestemte metoder eller sertifisering etter definerte standarder og/eller bransjer. I dette dokumentet betegnes et slikt definert område av tjenester som *akkrediteringsomfang*.

Dokumenter

Med "dokumenter" menes det i dette dokumentet trykksaker som f.eks. kalibreringsbevis, kalibreringsmerker, prøvingsrapporter, sertifikater, reklamemateriell og brev utarbeidet av akkrediterte organisasjoner. "Dokumenter" brukes også om materiell publisert på internett og i e-post.

Logo

Logo er en entydig grafisk identifikasjon av en organisasjon.

Akkrediteringsmerke

Akkrediteringsmerke er en kombinasjon av Norsk Akkrediterings logo og identifikasjon av en konkret akkreditering. Identifikasjonen av akkreditering består av akkrediteringsområdet (se under) og et tresifret tall. Unntaket er for EMAS hvor hver nasjon er tildelt sin identifikasjon sammen med et firesifret tall.

Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)	Dok.id.:D00067
Norsk akkreditering/Norwegian Accreditation	Krav

Akkrediteringsområdene er identifisert på følgende måte:

CAL	kalibrering
TEST	prøving
MSYS	systemsertifisering
NO-V-	EMAS miljøkontrollør
PROD	produktsertifisering
PERS	personellsertifisering
INSP	inspeksjon
GLP	god laboratoriepraksis
PT	SLP-arrangører
ETS	EUs klimakvotesystem

3 Generelle krav for bruk av akkrediteringsmerke og fulltekstreferanse til akkreditering

3.1 Generelt

Akkrediteringsmerket skal brukes slik at:

1. Akkrediteringsordningen ikke bringes i miskreditt
2. Det ikke skapes tvil om akkrediteringsomfanget
3. Det ikke gis inntrykk av at NA har godkjent et produkt, tjeneste eller et styringssystem
4. Det er klart hvem som har utstedt dokumentet hvor akkrediteringsmerket er benyttet

NAs logo er registrert fellesmerke nr. 204654 (ref. registreringsbrev fra Patentstyret) [8].

Akkrediterte organisasjoner skal, når akkrediteringsmerke benyttes, plassere dette sammen med egen logo eller firmanavn, som et minimum på samme side. Akkrediteringsmerket skal ikke virke større enn den akkrediterte organisasjonens logo. Den akkrediterte organisasjonen skal kun benytte logo eller firmanavn tilhørende den akkrediterte juridiske enheten.

Akkrediterte organisasjoner kan som alternativ til, eller i tillegg til å bruke akkrediteringsmerket i dokumenter, henvise til sin akkreditering ved bruk av setningene nedenfor. Dette gjelder ikke for kalibreringsbevis og kalibreringsmerker.

"kalibreringslaboratorium/prøvlingslaboratorium/SLP-arrangør/ sertifiseringsorgan/inspeksjonsorgan/miljøkontrollør akkreditert av Norsk Akkreditering med registreringsnummer/ registreringsnumre ..."

eller

"laboratorium inspisert i henhold til OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis (GLP) og registrert i Norsk Akkrediterings GLP-register under registrerings-nummer..."

Bruk av akkrediteringsmerket eller andre fulltekstreferanser til akkreditering skal ikke være villedende med hensyn til hva som er akkrediteringsomfanget og hvem som er akkreditert.

Dersom en akkreditert organisasjon benytter seg av eksterne tjenestetilbydere som ikke selv er akkreditert, skal tjenestetilbyderen ikke bruke akkrediteringsmerket.

Den akkrediterte organisasjonen er ansvarlig for riktig bruk av sitt akkrediteringsmerke.

3.2 Gjengivelse av akkrediteringsmerket

Akkrediterte organisasjoner skal ved bruk av akkrediteringsmerket alltid gjengi NAs logo slik som beskrevet i dette dokumentet. I tillegg benyttes tildelt registreringsnummer som identifiserer akkrediteringen.

Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)	Dok.id.:D00067
Norsk akkreditering/Norwegian Accreditation	Krav

Dersom den akkrediterte organisasjonen er tildelt flere registreringsnummer benyttes ett akkrediteringsmerke for hvert område, eller et felles (kombinert) merke med angivelse av alle registreringsnummer og områder. Felles akkrediteringsmerket kan ikke brukes på akkrediterte rapporter/sertifikater.

Registreringsnummeret og angivelse av akkrediteringsområde skal trykkes umiddelbart under og sentrert i forhold til ordet "Akkreditering" i NAs logo.

Registreringsmerket skal være i font Arial i samme bokstavstørrelse som Norsk akkreditering i logoen.

Akkrediteringsmerker i andre farger enn de som er omtalt i dette dokumentet tillates ikke brukt uten forhåndsgodkjenning fra NA.

3.3 Preginger og relieffversjoner

Preginger og relieffversjoner kan benyttes i relevante farger angitt i dette dokumentet eller i svart/hvitt. Akkrediteringsmerker kan gjengis som vannmerker.

3.4 Størrelse

Norsk Akkrediterings logo skal som et minimum gjengis i normalt lesbar størrelse på alle typer dokumenter.

Endringer i størrelse er kun tillatt når alle elementene i logoen endres proporsjonalt.

3.5 Papirkvalitet

NAs logo skal trykkes på papir med en kvalitet som sikrer at rødfargen i "N" gjengis korrekt ut fra en visuell vurdering og at teksten er tydelig.

3.6 Adgang til NAs logo og organisasjonens akkrediteringsmerke

NAs logo samt en organisasjons akkrediteringsmerke overføres elektronisk til akkrediterte organisasjoner på forespørsel.

4 Regler for akkrediterte organisasjoner og laboratorier i NAs GLP-register

4.1 Rett til bruk

For å være berettiget til å bruke akkrediteringsmerket skal en organisasjon ha en gyldig akkreditering, eller være registrert i NAs GLP-register.

Reglene for bruk av akkrediteringsmerket er like for akkrediterte og GLP-inspiserte organisasjoner.

Resultater utgitt av en akkreditert organisasjon uten referanse til akkreditert status kan ikke betraktes som å være utført i samsvar med kravene i standardene som ligger til grunn for akkrediteringen, eller betingelsene i internasjonale multilaterale avtaler (MLA).

4.2 Bruk av akkrediteringsmerke under suspensjon

En akkreditert organisasjon skal ved suspensjon, umiddelbart slutte å utstede dokumenter, rapporter, sertifikater eller etiketter som bærer akkrediteringsmerke eller fulltekstreferanse til akkreditering.

Er organisasjonen suspendert for en del av akkrediteringsomfanget, gjelder tilsvarende innen den suspenderte delen.

Den suspenderte organisasjonen plikter å følge de krav som er gitt i vilkår for akkreditering eller Vilkår for registrering i Norsk akkrediterings GLP-register.

Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)	Dok.id.:D00067
Norsk akkreditering/Norwegian Accreditation	Krav

En suspendert organisasjon kan gis anledning til å benytte brevhoder eller dokumenter med merket eller fulltekst referanse til akkreditering under betingelser og innen en periode etter avtale med NA.

4.3 Bruk av akkrediteringsmerket ved tilbaketrekking av akkreditering

Når en akkreditering er trukket tilbake skal organisasjonen umiddelbart stoppe publisering av ethvert dokument som bærer akkrediteringsmerket eller fulltekstreferanse til akkrediteringen - herunder også slik bruk fra sine kunder.

Den terminerte organisasjonen plikter å følge de krav som er gitt i vilkår for akkreditering eller Vilkår for registrering i Norsk akkrediterings GLP-register.

4.4 Ikke-akkrediterte aktiviteter

Akkreditering skal ikke hevdes direkte eller indirekte eller antydes for ikke-akkrediterte aktiviteter. Spesielt gjelder følgende:

1. En organisasjon som har akkreditering for bare en del av sine aktiviteter kan benytte akkrediteringsmerket eller referere til akkreditering forutsatt at det ikke er noen uklarhet med hensyn til akkrediteringsomfanget.
2. Dersom en organisasjon er sammensatt av flere enheter, der minst en ikke er akkreditert, skal bare de akkrediterte enhetene referere til akkreditering eller benytte akkrediteringsmerket. Når et felles dokument utgis, skal en presisering plasseres i umiddelbar nærhet av akkrediteringsmerket, f. eks. "En liste over akkrediterte enheter og omfang er tilgjengelig på forespørsel".
3. Dersom et datterselskap tilhørende en gruppe er blitt akkreditert, skal det ikke være noen uklarheter med hensyn til hvilken del av gruppen som er akkreditert. Dersom et felles dokument utgis, skal dette inkludere en beskrivelse av akkrediteringsomfang og hvilke organisasjonsledd som er akkreditert.

4.5 Offentlig materiale og reklamemateriell

Akkrediterte organisasjoner kan benytte akkrediteringsmerket i reklamemateriell og annet offentlig materiale som gir en generell presentasjon av virksomheten, eller som spesielt beskriver akkrediteringsomfanget.

Dersom reklamematerialet også beskriver aktiviteter organisasjonen ikke er akkreditert for å utføre, skal dette klart fremgå i beskrivelsen av disse aktivitetene.

Merket kan også settes på kjøretøyer som benyttes av den akkrediterte organisasjonen, i stillingsannonser og på skilt som viser vei til den akkrediterte organisasjonens lokaler.

Merket kan ikke benyttes på konvolutter.

Akkrediteringsmerket skal ikke plasseres på produkter som har vært gjenstand for samsvarsvurdering, med unntak for merking av kalibrering, inspeksjon og sertifiserte referansesmaterialer.

Bruk av merket på produkter/gjenstander ut over hva som er angitt i dette dokumentet er ikke tillatt.

4.6 Brev og brevhoder

Akkrediterte organisasjoner kan benytte akkrediteringsmerket i brev som gir en generell presentasjon av virksomheten, eller som spesielt beskriver akkrediteringsomfanget.

Dersom brevet også beskriver aktiviteter organisasjonen ikke er akkreditert for å utføre, skal dette klart framgå i beskrivelsen av disse aktivitetene.

Posisjon og størrelsen av merke skal være i henhold til krav i dette dokumentet.

På kommersielle dokumenter slik som pristilbud eller forslag (inkludert tilhørende papirer) relatert til tjenester som ikke faller inn under organisasjonens akkreditering, skal tjenestene som er akkreditert være klart og tydelig identifisert.

Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)	Dok.id.:D00067
Norsk akkreditering/Norwegian Accreditation	Krav

Dersom et pristilbud som bare omfatter ikke-akkrediterede tjenester skrives på ark med brevhode som bærer akkrediteringsmerket, skal det inneholde en lett leselig presisering som f. eks.:
"Pristilbudet omhandler tjenester som ikke faller inn under akkrediteringen".

Brev som blir skrevet på ark med brevhode med akkrediteringsmerke og leveres med rapporter eller sertifikater som ikke inneholder noen akkrediterede resultater, skal inkludere en presisering som f. eks.:
"Vedlagte resultater dekkes ikke av akkrediteringen".

4.7 Visittkort

Bruk av akkrediteringsmerke eller fulltekst referanse til akkreditering på visittkort tillates ikke.

4.8 Rapporter og sertifikater

Akkrediterede sertifikater, rapporter og kalibreringsbevis utstedt av akkrediterede organisasjoner skal tilfredsstillende de krav som settes til slike dokumenter i relevant akkrediteringsstandard. For å kunne anerkjennes som akkrediterede må de i tillegg inneholde følgende:

- Navn og adresse for den akkrediterede organisasjonen
- Organisasjonens akkrediteringsmerke, inkludert akkrediteringsnummeret (alternativt en referanse til organisasjonens akkreditering hos NA).

Akkrediteret organisasjon skal benytte akkrediteringsmerket eller annen tilsvarende henvisning til akkreditering i rapporter/sertifikater for prøvinger, sertifiseringer eller SLP-arrangementer innenfor akkrediteret omfang. Eventuell rapportering uten henvisning til metodenes akkreditering status må eksplisitt beskrives i kundeavtaler og/eller etter aksept fra NA. For sertifiseringsorgan gjelder egne regler, se punkt 4.13 i dette dokumentet. Det er imidlertid ikke anledning for ikke akkrediteret rapportering i de tilfellene hvor rapport/sertifikat gjelder metoder der myndighetene setter krav til akkreditering, eller rapport/sertifikat brukes til rapportering til tredje part (offentlige instanser eller myndigheter).

En akkrediteret prøvingsrapport eller et akkrediteret sertifikat utstedt av et akkrediteret sertifiseringsorgan skal kun beskrive samsvar med de kravstandarder eller normative dokumenter som organet er akkrediteret for. Dersom prøvingsrapporten eller sertifikatet også inneholder resultater fra prøving, sertifisering eller SLP-arrangementer utenfor akkrediteringsomfanget, skal dette klart framgå av rapporten.

Akkrediteringsmerket skal ikke benyttes i prøvingsrapporter eller sertifikater som kun beskriver prøvinger, sertifiseringer eller SLP-arrangementer organisasjonen ikke er akkrediteret for å utføre. Det skal heller ikke gis noen referanser til akkrediteret status.

Akkrediteringsmerket skal ikke brukes på en måte som kan gi inntrykk av at akkrediteringsorganet er ansvarlig for nøyaktigheten av en test, kalibrering, inspeksjonsresultater eller beslutninger om sertifisering dekket av akkrediteringen.

Det tillates ikke bruk som antyder at akkrediteringsorganet godkjenner et kalibrert instrument, test, inspeksjonsobjekt, et inspisert produkt eller antyder at akkrediteringsorganet har godkjent et produkt.

Bruk av akkrediteringsmerke fra andre akkrediteringsorganer på rapporter/sertifikater er ikke tillatt med mindre det finnes spesifikk en-til-en avtale mellom akkrediteringsorganer om bruk av akkrediteringsmerket.

4.9 Kalibreringslaboratorier

For å kunne benytte merket skal kalibreringsbevis inneholde en majoritet av akkrediterede resultater.

Bruk av akkrediteringsmerker på kalibreringsbevis utstedt av kalibreringslaboratorier akkrediteret av NA skal være i samsvar med NAS krav til slike bevis.

Alle ikke-akkrediterede resultater skal klart identifiseres.

Bruk av NAS logo i kalibreringsmerker som benyttes av kalibreringslaboratorier akkrediteret av NA skal være i samsvar med NAS krav til slike merker.

Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)	Dok.id.:D00067
Norsk akkreditering/Norwegian Accreditation	Krav

Akkrediterte kalibreringslaboratorier skal bare bruke kalibreringsmerker til utstyr som er blitt kalibrert under akkrediteringsomfanget.

Ethvert instrument eller utstyr som kalibreres etter en akkreditert prosedyre påføres kalibreringsmerket. Når instrumenter og utstyr re-kalibreres skal merket erstattes med et nytt som angir siste kalibrering.

Kalibreringsmerket skal så sant det er mulig plasseres slik at det er synlig ved bruk av instrumentet. Er plassering på instrumentet eller utstyret ikke mulig, skal merket plasseres på utstyrets kasse eller lignende.

Laboratoriet er ansvarlig for merkenes oppbevaring og utstedelse.

Merkets størrelse kan velges innenfor de begrensninger det settes til lesbarhet i dette dokumentet.

Instrumentets identifikasjonsnummer (Id. nr.), kalibreringsdato, kalibreringsbevisets løpenummer, laboratoriets akkrediteringsnummer og signatur av den som har utført kalibrering utfylles av laboratoriet, og skal om mulig kontrolleres av den underskriftsberettigede som signerer det tilhørende kalibreringsbevis.

Laboratoriet kan dersom de ønsker det sette på merke med egen logo plassert til siden for eller under tekstfeltet. I så tilfelle skal akkrediteringsmerket framkomme på vanlig måte.

4.10 Prøvlingslaboratorier og inspeksjonsorganer

Dersom akkrediteringsmerket benyttes på prøvlingsrapporter eller inspeksjonsrapporter som også inneholder ikke-akkrediterte resultater, skal organisasjonene klart, og tydelig lesbart, angi hvilke prøvlings og inspeksjoner i rapporten som er akkreditert evt. ikke akkreditert.

4.11 Vurderinger og fortolkninger og annet materiale relatert til undersøkelsesaktiviteter utgitt av et akkreditert laboratorium

Dersom det utgis rapporter som inkluderer akkrediteringsmerket og som inneholder vurderinger, fortolkninger og annet relatert til undersøkelsesaktiviteter, skal rapporten eller sertifikatet, når slike uttalelser er utenfor akkrediteringsomfanget, inkludere, i umiddelbar nærhet av akkrediteringsmerket eller til uttalelsene, en presisering som f. eks: *"Vurderingene/fortolkningene uttrykt i denne rapporten er utenfor omfanget av denne organisasjonens akkreditering"*.

4.12 Feltkalibrering/prøvlings

Et laboratorium som er akkreditert for feltkalibrering eller prøvlings skal benytte akkrediteringsmerket på samme måte som for kalibrering og prøvlings utført av et permanent laboratorium.

4.13 Sertifiseringsorganer for kvalitetssystemer, person og produkter

Alle sertifikater utstedt av et akkreditert sertifiseringsorgan og som er innenfor dets akkrediteringsomfang, skal ha akkrediteringsmerket eller annen henvisning til den gjeldende akkrediteringen, jf. IAF Resolution 2018-13, IAF Resolution 2017-19 og IAF Resolution 2016-17.

For at et sertifikat eller annet sertifiseringsdokument skal kunne betraktes som akkreditert, skal det være utstedt av et sertifiseringsorgan i henhold til betingelsene for dets akkreditering, og det skal entydig identifisere akkrediteringsorganet og sertifiseringsorganet som har utstedt sertifikatet. Avvik fra dette må være akseptert av NA før utgivelse.

I de tilfeller der et sertifiseringsorgan er akkreditert av mer enn ett akkrediteringsorgan, skal sertifikatene bære minst ett akkrediteringsmerke.

4.14 Henvisning til internasjonale avtaler om anerkjennelse

Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)	Dok.id.:D00067
Norsk akkreditering/Norwegian Accreditation	Krav

Akkrediterte organer oppfordres til å henvise til internasjonale avtaler om anerkjennelse på akkrediterte rapporter/sertifikater når disse inneholder resultater fra aktiviteter som er dekket av slike avtaler.

NA er signatar til relevante multilaterale avtaler, og informasjon om disse er samlet på nettsiden til European Accreditation, inkludert henvisninger til aktuelle internasjonale avtaler i ILAC og IAF.

Henvisninger til internasjonale avtaler kan enten være ved bruk av et relevant kombinert akkrediteringsmerke og/eller henvisninger i ordlyd på akkrediterte rapporter/sertifikater. Henvisninger skal være tydelig begrenset til de resultatene som er dekket av den relevante internasjonale avtalen.

Akkrediterte virksomheter kan ved bruk av entydig ordlyd henvise til EA MLA på akkrediterte rapporter og sertifikater som inneholder akkrediterte resultater som er dekket av en EA multi-lateral avtale.

Akkrediterte sertifiseringsorgan kan bruke IAF-MLA merket sammen med relevant akkrediteringsmerke når det rapporterte tjenesten er dekket av en relevant IAF MLA. Videre krav og veiledning knyttet til bruk av IAF-MLA merket er beskrevet i dokument IAF ML 2. Bruk av IAF MLA merket skal avtales med NA før det tas til anvendelse.

Akkrediterte laboratorier og inspeksjonsorgan kan bruke ILAC MRA merket sammen med relevant akkrediteringsmerke når den rapporterte tjenesten er dekket av en relevant ILAC MRA. Videre krav og veiledning knyttet til bruk av ILAC MRA merket er beskrevet i dokument ILAC R7. Bruk av ILAC MLA merket skal avtales med NA før det tas til anvendelse (D00576).

Avtale om bruk av ILAC MRA og/eller IAF MLA merker kan oppheves som følger:

- Når som helst etter avtale mellom partene
- Når som helst av NA i tilfelle betingelsene for avtalen ikke overholdes
- Umiddelbart dersom akkrediteringen trekkes tilbake av NA
- Umiddelbart ved terminering av NAs status som signatar til relevant internasjonal avtale i IAF og/eller ILAC
- Umiddelbart dersom avtale om bruk av merket mellom NA og IAF opphører

Tilgang til akkrediteringsmerker fra IAF og ILAC gis når relevant kontrakt er avtalt med NA og undertegnet.

Tillatelser for bruk av IAF og ILAC merker er ikke overførbare.

Sertifiseringsorganer som er akkreditert av NA kan, ved presentasjon av egen logo sammen med akkrediteringsmerket, benytte følgende tekst, eller tilsvarende:

- *"Akkreditert av et medlem av International Accreditation Forums (IAF) avtale om gjensidig anerkjennelse for kvalitetssystemer" (QMS),*

eller:

- *"Akkreditert av et medlem av IAF's multilaterale avtale for kvalitetssystemer, produktsertifisering, EMS".*

Tilsvarende tekst kan benyttes der International Accreditation Forum erstattes med European Cooperation for Accreditation (EA).

Laboratorier og inspeksjonsorgan som er akkreditert av NA kan inkludere følgende i sine akkrediterte rapporter: *"Norsk Akkreditering har signert den multilaterale avtalen for akkreditering av laboratorier/inspeksjonsorgan innenfor European Cooperation for Accreditation (EA), som innebærer gjensidig anerkjennelse av akkrediterte rapporter".*

4.15 Annen bruk av akkrediteringsmerket

Bruk av akkrediteringsmerket i tilfeller som ikke er beskrevet i dette dokumentet skal unngås. Den akkrediterte organisasjonen kan søke akkrediteringsorganet om dispensasjon.

5 Brukere av akkrediterte tjenester

Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)	Dok.id.:D00067
Norsk akkreditering/Norwegian Accreditation	Krav

5.1 Sertifiserte foretak

Sertifiserte foretaks bruk av akkrediteringsmerket skal være i samsvar med retningslinjer utarbeidet og håndhevet av aktuell akkreditert sertifiseringsorganisasjon. Slike retningslinjer skal være basert på kravene i dette dokument og være godkjent av NA.

Ved sertifiserte foretaks bruk av akkrediteringsmerket skal dette være utformet som beskrevet i dette dokumentet og være gjengitt sammen med logo til aktuell akkreditert sertifiseringsorganisasjon. Akkrediteringsmerket skal trykkes umiddelbart til høyre for logoen til den aktuelle akkrediterte organisasjonen, og ikke være større enn denne.

Akkrediteringsmerket tillates ikke brukt på kalibreringsbevis, prøvingsrapporter, sertifikater eller tilsvarende dokumenter utarbeidet av sertifiserte foretak og heller ikke på sertifiserte produkter.

5.2 Bruk i bedrifter med sertifisert styringssystem

Bruk av akkrediteringsmerket skal være klart begrenset til de aktiviteter som er sertifisert av sertifiseringsorganet under dets akkrediteringsomfang. Akkrediteringsmerket skal framkomme kun i kombinasjon med sertifiseringsorganets logo.

Når et sertifiseringsorgan sertifiserer et laboratoriums kvalitetsstyringssystem skal det ikke gi laboratoriet tillatelse til å benytte dets akkrediteringsmerke på prøving/inspeksjonsrapporter eller kalibreringssertifikater.

Referanse til akkreditering i bedrift med sertifisert styringssystem skal ikke gi inntrykk av noen akkreditert produktsertifisering.

Den sertifiserte organisasjonen skal ikke sette akkrediteringsmerket på produkter eller emballasje.

Likeledes skal sertifisering av styringssystemer for virksomheter som leverer tjenester ikke føre til at akkrediteringsmerket settes på noen produkter som er relatert til tjenestene.

5.3 Brukere av akkrediterte laboratoriers tjenester

Akkrediterte laboratorier skal sikre at deres kunder ikke misbruker akkrediterte kalibreringsbevis og/eller prøvingsrapporter, ved å angi følgende tekst på dokumentene:

"Prøvingsrapporten eller kalibreringsbeviset skal ikke kopieres i ufullstendig form, uten skriftlig godkjenning fra laboratoriet".

6 Utformingen av NAs logo

Form

NAs logo er bygget opp av kronen i det norske riksvåpen over bokstavene N og A som et stilisert symbol, og teksten "Norsk akkreditering" - evt. på engelsk: "Norwegian Accreditation". Utformingen fremgår av vedlegg 1.

Farge

Logoen skal gjengis i sort med stilisert "N" i rødt - farge PMS 485 (ved trykking i 4 farger trykkes "N" i 100 % magenta – 100 % gul). Alternativt kan logoen trykkes i helt sort, eller - for bruk på mørk bakgrunn - i helt hvit.

7 Misbruk

Akkrediterte organisasjoners henvisning til akkreditering, eller bruk av akkrediteringsmerket, i strid med kravene i dette dokumentet, vil kreves endret. Dette gjelder også ved sertifiserte foretaks bruk av akkrediteringsmerket som sertifiseringsorganene er ansvarlig for å håndheve.

Dersom påleggene fra NA ikke følges, kan NA trekke akkrediteringen tilbake.

Vilkår for bruk av Norsk akkrediterings logo i akkrediteringsmerker og for henvisning til akkreditering og god laboratoriepraksis (GLP)	Dok.id.:D00067
Norsk akkreditering/Norwegian Accreditation	Krav

NA kan gå til rettslig skritt mot organisasjoner dersom ovennevnte pålegg ikke viser seg å være tilstrekkelige.

8 Referanser

[D00072](#)

[D00081](#)

[D00576](#)

[Vilkår for å være akkreditert](#)

[Vilkår for registrering i Norsk akkrediterings GLP - register \(NA Dok. 43\)](#)

[Agreement on use of ILAC MRA accreditation mark](#)

9 Eksterne referanser

[4.4.2.h](#)

NS-EN ISO/IEC 17025	General requirements for the competence of testing and calibration laboratories
EA-3/01	Conditions for Use of Accreditation marks
ILAC R4	Use of the ILAC Logo and Tagline
ILAC P8	ILAC Mutual Recognition Arrangement (Arrangement): Supplementary Requirements for the Use of Accreditation Symbols and for Claims of Accreditation Status by Accredited Conformity Assessment Bodies
Norsk Varemerketidende nr. 40 og nr. 51, 2000	
IAF ML 2	General Principles on Use of the IAF MLA Mark